

[Fogh Rasmussen]

virksomhed. Det kan ikke være statens opgave at engagere sig i produktion af marcipan, småkager, snacks, bageriovnene, højtryksrensere, og jeg ved ikke hvad, som efterhånden var blevet selskabets væsentligste aktiviteter. Det er et principielt synspunkt, at vi ønsker at afvikle den slags statslige aktieposter, kryolit eller ikke kryolit.

Jeg vil godt uddybe de to synspunkter lidt nærmere. Flere forhold viser, at Grønlandsministeren og alle andre i 1985 bestemt måtte formode, at kryolitvirksomheden ville ophøre med udgangen af 1986. Allerede i februar 1985 udarbejdede Kryolitselskabet en afviklingsplan for kryolitbruddet i Ivittuut. I selskabets regnskab var der afsat penge til afviklingen, og vi har flere informationer om, at både beboere og personale allerede var rejst fra stedet som følge af den forventede lukning. I det salgsmateriale, som selskabet udarbejdede forud for aktiesalget, giver selskabet selv den oplysning, at den sidste last af råkryolit vil blive udskibet i løbet af 1986. Derfor er det helt i overensstemmelse med alt foreliggende, når Grønlandsministeren over for Folketinget i et aktstykke oplyste, at kryolitvirksomheden måtte påregnes at ophøre.

I debatten er det så blevet fremhævet, at der allerede i 1985 foregik et boreprogram, som nærmere skulle analysere mineralressourcerne i og omkring kryolitbruddet. Det er der ikke noget som helst fordygtigt i. Alle med forbindelse til kryolitselskabet kendte eller burde i 1985 kende til dette boreprogram. Ifølge de oplysninger, der foreligger fra selskabet, har også kryolitselskabets bestyrelse, som dengang talte flere folketingsmedlemmer, haft kendskab til det. Men det helt afgørende i denne forbindelse er, at ingen dengang kunne vide, hvad resultatet af boreprogrammet ville blive. Spørgsmålet om eventuelle yderligere forekomster i Ivittuut indgik da heller ikke nævneværdigt i Folketingets debat om aktiesalget den 10. oktober 1985.

Hr. Camre gjorde det i sit indlæg til en meget stor sag, at der foreligger et notat fra Grønlands Geologiske Undersøgelse af 27. marts 1985 om tilbageværende industrimineraler i Ivittuut Kryolitbrud, og hr. Camre kom også ind på en tilsynsrapport fra GGU af 27. september 1985. Jeg vil gerne sige, at det ikke er dokumenter, som har haft betyd-

ning, eller som overhovedet kunne have haft betydning for vor stillingtagen til aktiesalget. Disse dokumenter må betragtes som bidrag med henblik på at inddrage nogle ressource-mæssige aspekter i overvejelserne vedrørende afviklingen af bruddet, overvejelser, som navnlig omfattede miljømæssige forhold samt overvejelser vedrørende genanvendelse af faciliteterne i Ivittuut. Det kan altså kort siges at være dokumenter, der er bidrag vedrørende lukning af mineaktiviteten, og ikke dokumenter, der kunne have haft nogen betydning for vor stillingtagen til aktiesalget.

Uanset om vi dengang havde kendt alle disse resultater, ville de ikke have ændret Venstres holdning til aktiesalget. Af principielle grunde ønsker vi ikke, at staten skal have aktier i almindelig forretningsmæssig erhvervsvirksomhed. Dertil kommer, at aktiesalget var en vældig fin forretning for staten. I finansudvalget modtog vi en beregning, som klart viste, at det ville være en væsentlig fordel for staten at sælge aktierne. Beregningerne blev endda lavet under forudsætning af en salgskurs for aktierne på 600, og den faktiske salgskurs blev 750. Det ligger altså klart, at aktiesalget var en vældig fin forretning.

Det eneste spørgsmål, der kunne stilles i denne forbindelse, er, om staten kunne have fået endnu mere ud af salget, hvis der på salgstidspunktet havde været viden om eksistensen af et lille restlager. Svaret på det er, at det næppe kunne have påvirket salgskursen. Salgskursen var meget høj, den er siden faldet, og de nye oplysninger om kryolitudvinding har ikke fået kursen til at stige. Det siger sig selv, at sådan må det også være, for Kryolitselskabets overskud stammer kun i meget beskedent omfang fra kryolitudvinding, størstedelen af overskuddet stammer fra investeringer i værdipapirer. Derfor ligger det klart, at selv om der i 1985 havde været kendskab til de nyeste oplysninger, så ville det næppe have givet staten en større fortjeneste på aktiesalget.

Hr. Camre har fremlagt et forslag om motiveret dagsorden, som vi fra Venstres side kan støtte. Jeg har allerede tilkendegivet, at vi finder, det er i orden, at der iværksættes en dommerundersøgelse af handlingsforløbet i forbindelse med salget af aktierne i Kryolitselskabet. Efter vor opfattelse er der ikke begået fejl, men når der er rejst tvivl om det,